

Lærervejledning

Digitale fællesskaber ... fælles om den gode tone

En stor del af børn og unges liv foregår på digitale platforme, og det er derfor helt centralt, at skolen også arbejder med de unges online fællesskaber, herunder hvordan de unge behandler hinanden og hvilke regler der gælder. Som fagperson kan du bidrage til, at de unge får en sund digital kultur ved jævnlige at sætte tid af til at tage emnet op.

Lærere og pædagoger kan som alle andre voksne hurtigt komme til at føle sig digitalt underlegne i forhold til de børn og unge, der er vokset op med internettet og den digitale teknologi. Men det, at eleverne er dygtige til at bruge bestemte enheder, platforme eller apps, betyder ikke nødvendigvis, at de altid kan finde ud af at begå sig socialt fx på de sociale medier. Som fagperson er det derfor vigtigt, at du viser interesse for de unges liv på nettet, og at du spørger ind til, hvordan de bruger de sociale medier. Brug de unge som de eksperter, de er – spørg fx ind til fordele og ulemper ved sociale medier og hjælp dem ved at facilitere en samtale om, hvordan de ser det gode onlinefællesskab.

Målgruppe og fag

Målgruppen for undervisningsmaterialet er **7. – 9. klasse**.

Aktiviteterne er udviklet til **brug i danskundervisningen**, men I kan også anvende det i den understøttende undervisning.

Undervisningsvejledning

Dette undervisningsmateriale handler om børn og unges digitale fællesskaber. Undervisningsmaterialet er udviklet af Medierådet for Børn og Unge og Red Barnet i samarbejde med vores **ungepanel**.

Ungepanelet består af en gruppe unge på 14-15 år fra tre forskellige skoler. Ungepanelet har arbejdet aktivt med digital dannelse igennem halvandet år. De unge har valgt at fokusere på temaerne 'digitale fællesskaber og ansvar', og det er der kommet dette undervisningsmateriale ud af.

Selvom undervisningsmaterialet godt kan fungere som et selvstændigt undervisningsforløb, er det ikke hensigten, at det skal stå alene. Red Barnet og Medierådet for Børn og Unge anbefaler, at digital dannelse er et tema, I løbende tager op og vender tilbage til, som en del af skolens øvrige trivselsarbejde.

Tidsforbrug

3 lektioner

Formål

Eleverne bliver i stand til at genkende og forstå dynamikkerne i digitale fællesskaber, så de bliver bedre rustet til at bidrage til sunde digitale fællesskaber samt til at reagere og bede om hjælp, hvis fællesskaberne er usunde.

Færdigheds – og vidensmål

- Eleven kan diskutere betydningen af digitale kommunikationsteknologier for eget liv og fællesskab.
- Eleven har viden om sammenhængen mellem digitale teknologier og kommunikation.

- Eleven kan diskutere etiske spørgsmål vedrørende kommunikation på internettet.
- Eleven har viden om kommunikationsetik.

Forløbet har særligt fokus på kompetencemålene inden for kommunikation og it, men derudover bidrager forløbet også til elevernes færdigheder inden for skriftlig fremstilling, når de arbejder med brevskrivning.

Lektion 1

Online fællesskaber på godt og ondt (45 min)

Aktivitet 1 - 10 min.

Introducer eleverne til emnet "Børn og unges digitale fællesskaber og ansvar" ved at vise Ungepanelets kampagnofilm '[Online fællesskaber på godt og ondt](#)'.

Aktivitet 2 - 20 min

Bed eleverne tale to og to om filmen ud fra følgende spørgsmål:

- Hvad, mener I, er forskellen på et sundt og et usundt online fællesskab?
- Hvem har ansvaret for, at alle har det godt i de digitale fællesskaber? (De unge selv, lærere, forældre, politikere, SoMe platformene eller andre?)
- Hvad kan I gøre, hvis et online fællesskab bliver usundt? (konflikter, mobning, udelukkelse, chikane, trusler, dårlig tone mv.)
- Involverer I jeres forældre og lærere i, hvad der foregår i jeres online fællesskaber? – Hvorfor / hvorfor ikke?
- Hvornår kunne I have behov for, at forældre eller lærere involverer sig/ tager ansvar i jeres online fællesskaber?

Aktivitet 3 - 15 min.

Saml op i plenum, og vær opmærksom på, om diskussionen ser ud til at påvirke stemningen i klassen eller enkelte elever negativt.

Lektion 2

Debatindlæg (45 min)

Aktivitet 1 - 10 min.

Udlever bilag 1 til eleverne, og bed dem læse debatindlægget 'Vi har brug for ansvarlige og interesserede voksne'.

Fortæl at debatindlægget er skrevet af Vibeke på 14 år, som har været med i et ungepanel, der igennem halvandet år har arbejdet med unges digitale liv. Debatindlægget handler om unges online fællesskaber.

Aktivitet 2 - 20 min.

Når eleverne har læst debatindlægget, skal de ud på en walk and talk to og to, hvor de taler om debatindlægget ud fra en række spørgsmål. Sørg for på forhånd at have inddelt eleverne i makkerpar, så der ikke opstår ubehagelige situationer, hvor nogen risikerer at stå tilbage med en følelse af at være valgt fra.

Spørgsmålene fremgår også af bilag 1, som eleverne får udleveret:

- Hvilke spørgsmål stiller Vibeke, og hvilke svar giver hun selv?
- Hvad er Vibekes hovedpointe, og hvad vil hun gerne opnå med sit debatindlæg?
- Er I enige eller uenige med Vibeke? Og hvorfor/hvorfor ikke. Tag gerne udgangspunkt i eksempler fra jeres eget liv.
- Hvordan synes I, at de voksne (forældre og lærere) bedst involverer sig i børn og unges online fællesskaber?
- Hvad burde forældre og lærere gøre, som de ikke allerede gør? Hvad burde de gøre mere af ift. involvering i børn og unges online fællesskaber?

Aktivitet 3 - 15 min

Del bilag 2 ud, og gennemgå den opgave, som eleverne skal arbejde med inden næste gang, I skal arbejde med 'digitale fællesskaber'. Du kan selvfølgelig også vælge at lade eleverne skrive brevene i skoletiden.

Fortæl eleverne, at de skal skrive et brev til deres ufødte barn. Med udgangspunkt i deres drøftelser om debatindlægget, skal de i brevet fortælle deres

kommende barn, hvordan de gerne vil være en god digital forælder.

Du sætter rammen for antal tegn samt afleveringsfrist.

Lektion 3

Opfølgning på "breve til de ufødte børn" (45 min)

Tredje lektion skal bruges til at følge op på elevernes breve til deres kommende børn. Eleverne skal beslutte, hvordan de vil formidle budskaberne i deres breve. Lav en fælles brainstorm omkring forslag til formidling af budskaberne.

Her er nogle forslag

- Det kan fx være, at I har inviteret forældrene til fyraftensmøde, hvor eleverne præsenterer deres arbejde. Og hvor forældrene til sidst modtager en lille antologi med alle elevernes breve.
- Det kan fx være, at eleverne i mindre grupper, læser deres breve højt for gruppen og derefter taler sig frem til gruppens bud på tre gode anbefalinger til forældre, som I så samler op på i plenum.
- Det kan fx være, at du giver eleverne faglig feedback på deres breve, og at eleverne derefter bliver enige om et kodeks for god stil i forhold til klassens digitale fællesskaber.

Når eleverne har besluttet, hvordan de vil formidle budskaberne i brevene, kan I bruge resten af lektionen på at planlægge det videre forløb - fx planlægning af fyraftensmøde for forældrene.

**MEDIERÅDET
FOR BØRN & UNGE**

Red Barnet

Medfinansieret af Den Europæiske
Unions Connecting Europe-facilitet